

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ЕСТЕТИЧНІ ФУНКЦІЇ ХУДОЖНЬОГО МОВЛЕННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ»**

Виконавець: здобувач другого
(магістерського) рівня вищої освіти
групи Ang1-M22
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Свідницька Уляна Михайлівна

Керівник: **Галайбіда О. В.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: **Ладиняк Н. Б.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ФУНКЦІЙ ХУДОЖНЬОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	6
1.1. Поняття дитячої літератури.....	6
1.2. Особливості художнього мовлення творів для дітей.....	9
1.3. Естетичні функції художнього мовлення дитячої літератури.....	12
1.4. Мовно-виражальні засоби актуалізації змісту художнього тексту.....	19
Висновок до розділу.....	24
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ФУНКЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	26
2.1. Вираження естетичних функцій художнього мовлення фонетичними засобами.....	26
2.2. Лексико-стилістичні засоби англійської дитячої літератури та їх естетичні функції.....	32
2.3. Вираження естетичних функцій художнього мовлення на граматичному рівні.....	46
Висновок до розділу.....	56
РОЗДІЛ 3. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕСТЕТИЧНИХ ФУНКЦІЙ ДИТЯЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	57
3.1. Графічні засоби актуалізації змісту тексту.....	57
3.2. Мультиmodalьні прийоми досягнення естетичного впливу англійської дитячої літератури.....	59
Висновок до розділу.....	72
ВИСНОВКИ.....	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83

ВСТУП

Естетика, образність художніх творів для дітей має велику роль в естетичному, моральному та розумовому вихованні, а також у формуванні особистості. Книга не тільки розширює обсяг словникового запасу дитини, але, перш за все, викликає емоції, переживання, пов'язані зі змістом та особливостями тексту, тобто його художніми та естетичними цінностями.

Саме тому формування естетичної чутливості дитини належить до невід'ємних завдань дитячої літератури, а отже, і є широкою сферою дослідження. Зважаючи на факт, що література, яка створювалася спеціально для дитячої аудиторії, стала явищем масової культури лише у XVIII столітті, ще не існує обґрунтованого дослідження всіх її аспектів, однак помітна певна активність у напрямку дослідження дитячої літератури як українськими дослідниками, так і зарубіжними, серед яких Т. Качак [16], А. Цапів [50], О. Папуша [31], Л. Кіліченко [18], П. Лещенко [18], Е. Огар [29], П. Хант [56], К. Оберстейн [60] та інші.

Проте, досі в українському та зарубіжному мовознавстві проблема теоретичного осмислення і практичного використання можливостей та перспектив рецептивно-естетичного підходу у дослідженні літератури для дітей залишається відкритою, що зумовлює **актуальність** даної теми.

Мета роботи – визначити засоби вираження естетичних функцій художнього мовлення дитячої літератури та виявити особливості їх використання у творах англійської дитячої літератури.

Завдання дослідження:

- окреслити трактування поняття «дитяча література» і виявити особливості художнього мовлення творів для дітей;
- розглянути теоретичні засади дослідження естетичних функцій художніх творів;
- визначити естетичну значущість художнього мовлення дитячої літератури;

- з'ясувати фонетичні засоби вираження естетичних функцій дитячої літератури;
- виявити естетичний потенціал лексико-стилістичних і граматичних засобів в англійських творах для дітей;
- проаналізувати невербальні засоби естетичного впливу художніх творів для дітей.

Об'єкт дослідження – твори англійської дитячої літератури.

Предметом аналізу виступають стилістичні засоби (фонетичні, лексичні, граматичні) та невербальні прийоми створення естетичного змісту художнього твору.

Матеріалом роботи слугували художні тексти англійської дитячої літератури: “Charlie and the Chocolate Factory” Р. Дала [73], “Winnie The Pooh” А. Мілна [75], “Paddington at the Palace” М. Бонда [72], збірка казок “Just so Stories” Р. Кіплінга, що включає 12 казок [74].

Для досягнення мети дослідження було залучено низку **методів** – загальнонаукових (спостереження, аналізу, узагальнення) та лінгвістичних: інтерпретації тексту (для виявлення основних характеристик к текстів та дослідження специфіки використання різних мовних засобів); компонентного аналізу (для встановлення структури плану змісту лексико-семантичних одиниць); методу стилістичного аналізу (для вивчення стилістичних особливості тексту); метод словникових дефініцій (сприяв дослідженню специфіки функціонування ліксихних одиниць). Рецептивно-естетичний метод дав змогу дослідити невербальні засоби створення естетичного значення та передавання авторського задуму.

Практичною цінністю дослідження естетичних функцій художнього мовлення в англійській дитячій літературі є глибше розуміння естетичної природи творів для дітей, та художньої цінності мовних засобів виразності. Результати даного дослідження, висновки та теоретичне обґрунтування можна використати в курсах Стилїстики англійської мови, Інтерпретації англійського тексту. Дане дослідження також буде цінним у методиці та практиці навчання

англійської мови для спонукання майбутніх вчителів до застосування автентичних художніх текстів для опрацювання на уроках чи факультативних заняттях.

Попередні результати дослідження пройшли таку **апробацію**: участь на звітній студентській науковій конференції Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка (4-5 квітня, 2023) та на XI Міжнародній студентській Інтернет - конференції “Language in Interdisciplinary Context of Life-Long Education” (Мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти) (April 3 – April 7, 2023). Результати були відображені у двох публікаціях: Свідницька Уляна. Естетична функція дитячої літератури.. *Збірник наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Випуск 16. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. С. 55-58 [38];

Свідницька Уляна Мовноестетичний потенціал художнього мовлення Роальда Дала. *Мова в міждисциплінарному контексті безперервної освіти: збірник матеріалів XI Міжнародної студентської Інтернет-конференції* (3-7 квітня 2023 р.). Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. С. 107-109 [39].

Структура роботи: робота, обсягом 83 друкованих аркушів, складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків та списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Дитяча література – специфічний різновид літератури з власним каноном, який складається із сукупності художніх творів, зорієнтованих на дитячу аудиторію, створених з урахуванням вікових, фізіологічних та психологічних особливостей реципієнтів, їх запитів і вподобань

Особливості художнього мовлення творів для дітей полягають у спрямованості на життєвий досвід дитини, її рівень знань, вік, психологічні особливості розвитку. Складати враження про дитячу книгу треба не лише за її дидактичним змістом, а, в першу чергу, за силою її естетичного впливу на читача. Дитяча книга чинить величезний вплив на покоління та процеси, що відбуваються у сучасному житті. Вона повинна бути написана з урахуванням інтересів і захоплень дитини, її підвищеної емоційності і гостроти реакції на події, а також безпосередності сприймання навколишнього світу.

Виховання естетичного смаку, почуття прекрасного, розуміння істинного в художній словесності – одне із завдань дитячої літератури. Тому першочергового значення набуває естетична функція літератури як мистецтва слова.

Під естетичним мається на увазі чуттєве, тобто, здатність певним чином сприймати і відчувати. Естетична функція художньої літератури полягає у здатності збуджувати естетичні смаки й оцінки.

Дитяча література, як різновид художнього стилю, характеризується наявністю різноманітної гами стильових барв, використанням широкого спектру мовних засобів, багатства мови, від яких дитина може отримати естетичну насолоду. У творах дитячої художньої літератури засоби експресії відіграють чималу роль власне у сприйнятті інформації. Для того, щоб конкретизувати або наголосити на важливості повідомлення, або ж надати йому додаткового забарвлення, автори використовують експресивно забарвлені мовні одиниці, що є інтенсифікаторами сказаного та бустерами для емоційного і естетичного сприйняття. Тому, серед низки виражальних засобів особлива увага зосереджується на мовних засобах, що увиразнюють зміст

висловлювання, серед яких лексико-семантичні, фонетичні, граматичні, невербальні (графічні), а також мультимодальні засоби.

Серед фонетичних мовних засобів здійснення емоційного впливу на читачів в англійських творах для дітей широко використовується алітерація, асонанс, звуконаслідування, епіфора, анафора, римування та інші фоностилестичні засоби.

Створити експресивність мовлення на лексичному рівні допомагають тропи, авторські неологізми, квазіреалії, символізація та різні розряди лексики.

На граматичному рівні засоби експресії представлені морфологічними та синтаксичними засобами. До засобів вираження експресії на морфологічному рівні відносяться іменники спільного роду, значення яких виражають експресивні відтінки; усічені форми прикметників; ступені порівняння прикметників, утворені з порушенням граматичних правил, нанизування прикметників; слова категорії стану та імперативні форми; вигуки.

У творах для дітей А. А. Мілна, зокрема, ‘Winnie-The-Pooh’, численними є випадки вживання тропів та стилістичних фігур: епітетів, метафор, порівнянь, абсурдних висловлювань, гіпербол, алітерацій та асонансів, анафор, епіфор та рефренів, не менш частим є вживання емоційно-забарвленої лексики та речень. Все це разом з фонетичними та граматичними експресивними засобами надають повісті-казці «Вінні-Пух та його друзі» ласкавого і доброго комічного забарвлення, а тому викликають цікавість читачів як дорослого віку, так і дітей.

У “Charlie and the Chocolate Factory” Р. Дал також використовує широкий спектр засобів для вираження естетичних функцій художнього мовлення, серед яких фонетичні (звуконаслідування, алітерація, фонетична мовна гра, інтонація), лексичні (антоніми, синоніми, гра слів, квазіреалії, каламбури, емоційно-експресивна лексика, ідіоми, вигуки), граматичні (мовна гра, нагромадження іменникових конструкцій, нанизування різних частин мови, риторичні припущення, повтори) засоби, торопи і фігури (епітети, метафори, метонімії, порівняння). Вони задовільняють реалізацію авторського задуму розважити читача і заохотити до активного читання.

Усі зазначені стилістичні, лексичні та інші особливості художнього мовлення, які сприяють досягненню естетичного впливу дитячої літератури, присутні також у збірці «Just So Stories» Р. Кіплінга, що надає достатні підстави вважати цю книгу одним із шедеврів серед книжок для дітей, здатною захопити уяву читачів, незалежно від їх віку, національності, соціального становища, освіти, переконання та інтелектуального рівня. Це ставить англійську дитячу літературу на дуже високий щабель у здатності виражати естетичні функції художнього мовлення.

Дитина завжди неусвідомлено візуально оцінює графіку тексту. Дитячу читацьку аудиторію приваблює книга з великою кількістю діалогів, а також тексти, де багато знаків питання і окликів, оскільки вони обіцяють емоційно насичений зміст. Також їм більше до вподоби крапки, ніж коми, адже короткі речення легше сприймаються. Тому, окрім фонетичних, лексико-стилістичних та граматичних засобів автори англійських творів, розрахованих на дітей, враховують та активно використовують засоби графічного виділення тексту, такі як три крапки, заголовні літери, курсив, тире та інші.

Письменники експериментують з графічним оформленням тексту, вживаючи графічні стилістичні засоби мови для того, щоб привернути увагу дитини, розважити її через порушення візуальної монотонності тексту.

Візуально-вербально побудовані наративи значно легше сприймаються дітьми, адже для них є природним абсолютно вільно й нестандартно тлумачити смисли. Це пояснюється тим, що вербальна інформація досить стисла, а зображення ж, навпаки, відкривають широкі обрії для активації дитячої фантазії, уяви, вони позбавляють дитину відчуття того, що вона знає менше, аніж дорослі.

Супроводження словесного ряду візуальним, а за можливості тактильним та звуковим сприйманням – основна ідея прояву мультимодальності.

Явище мультимодальності – виникнення відчуття у певній сенсорній системі людини – зоровій, слуховій, смаковій, тактильній. Зображення містять смисли, які передаються через використання певного кольору/кольорової

палітри, стилю зображень, насиченості кольорів, вони виконують роль візуального еквівалента художнього порівняння, метафори або постають засобом реалізації категорій інтертекстуальності та візуальної інтертекстуальності.

Мультимодальні засоби є повноцінними експресивними засобами, які мають неабиякий вплив на вираження естетичних функцій художнього мовлення саме у дитячій літературі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безпечний І. Теорія літератури. Торонто: Молода Україна, 1984. 304 с.
2. Бичко З. М. “Як парость виноградної лози...». *Твори для дітей і про дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі*: матеріали доповідей обласної міжвузівської науково-методичної конференції (11–15 травня 1991 р.). Ч. 1. Одеса, 1991. С. 22–23.
3. Бойко Н. І. Лексичні та семантичні показники експресивності слова *Література та культура Полісся*. Ніжин: Вид-во Ніжинського ун-ту, 2002. Вип. 19. С. 36-51.
4. Бойко Н. І. Проблема експресивної маркованості лексичних одиниць у працях українських мовознавців. *Література та культура Полісся*. Ніжин: Вид-во Ніжинського ун-ту, 2008. Вип. 43. С. 115-121.
5. Ващенко В. С. Слово та його значення: посібник з лексикології. Дніпропетровськ : вид-во Дніпропетр. ун-ту, 1976. 40 с.
6. Вінтонів М. О., Вінтонів Т. М., Мала Ю. В. Синтаксичні засоби експресивізації в українському політичному дискурсі. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2018. 336 с.
7. Гадамер Г. Герменевтика і поетика. Київ: Юніверс, 2001. 288 с.
8. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник. Київ: Либідь, 2001. 488 с.
9. Ганич Д.І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
10. Гнідець У. С. Поняття "класична дитяча література" в німецькому літературознавстві ХХ століття. *Вісник національного університету "Львівська політехніка"*. 2005. № 538. С. 73–77.
11. Гундорова Т. Проявлення слова. *Дискурсія раннього українського модернізму: постмодерна інтерпретація*. Вид. 2-ге. Київ : Либідь, 1999. 447 с.
12. Гуцуляк Т. Є. Художня метафора як джерело формування синонімічних засобів української мови. *Наукові записки Ніжинського державного*

університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки. Ніжин, 2013. Кн. 1. С. 45-50

13. Долбенко Т. Проблеми вікових і психологічних особливостей підлітків-читачів у ХХ столітті у системі активізації їхньої пізнавальної діяльності. *Вісник книжкової палати*. 2006. №6. С. 21-24.

14. Єрмоленко С. Експресивний потенціал української мови в листах-розмовах Тараса Шевченка. *Українська мова*. 2017. № 1. С. 18-28.

15. Забужко О. Апологія поезії в кінці ХХ ст. *Хроніки від Фортінбраса : вибрана есеїстика 90-х*. К. : Факт, 2001. С. 32–48.

16. Качак Т. Б. Дитяча література: навчально-методичний посібник (для студентів спеціальностей «Початкова освіта», «Дошкільна освіта»). Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014. 236 с.

17. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей. К. : Академвидав, 2014. 416 с.

18. Кіліченко Л., Лещенко П. Українська дитяча література. К.: Вища школа, 1979. С. 17.

19. Ковальов В. П. Виразальні засоби українського художнього мовлення. Херсон, 1991. – 126 с.

20. Коваль Т. Л. Засоби експресивізації українського газетного дискурсу початку ХХІ ст: дис. ...канд. філол. наук: 10.02.01. Херсон, 2011. 203 с.

21. Корунець І. Теорія і практика перекладу. Вінниця : Нова Книга, 2003. 448 с.

22. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / за ред. А. Волков ; Буковинський центр гуманітарних досліджень. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 634 с.

23. Літературознавчий словник-довідник / уклад.: Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. К., 1997. С. 592.

24. Макарук Л. Мультиmodalність сучасного англомовного масмедійного комунікативного простору : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04. Запорізький національний університет. Луцьк, 2019. 635 с.

25. Мацевко-Бекерська Л. Дитяча література як форма діалогу культур : герменевтичний аспект. *Вісник Центру дослідж. л-ри для дітей та юнацтва*. Вип. 1. Центр дослідж. л-ри для дітей та юнацтва. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2011. 191 с.
26. Мацько Л. І., Сидоренко О.М., Мацько О. М. Стилїстика української мови: підручник ; за ред. Л.І. Мацько. К.: Вища шк., 2003. 462 с.
27. Мунтян О. О. Структурно-семантична типологія багатоконпонентних епітетних конструкцій у мові сучасної української прози. *Магістерські студії. Альманах*. Вип. 20. 2020. Херсон. ХДУ, 2020. 859 с.
28. Наєнко М. Історія українського літературознавства : підручник. Вид. 2. Київ : Академія, 2001. 360 с.
29. Огар Е. І. Дитяча книга : проблеми видавничої підготовки : навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів. Львів, Аз-Арт, 2002. 160 с.
30. Оліфіренко Л. Мовна естетика художнього твору: категорійні ознаки. *Наукова скарбниця Донеччини*. Київ : Академія, 2014. № 1 (18). С. 56–60.
31. Папуша О. Дитяча література як маргінес літературознавчої теорії: до проблеми конституювання об'єктів наукового дискурсу. *Слово і час*. 2004. №12. С. 20-26.
32. Папуша О. Наративна комунікація в дитячій літературі. *Теорія літератури. Компаративістика. Україністика : зб. наук. праць з нагоди 70-річчя д-ра філол. наук, проф., акад. Академії вищої школи України Романа Гром'яка*. *Studia Methodologica*. 2007. Вип. 19. С. 86–96.
33. Пасік Н. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навч. посіб. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 206 с.
34. Поліщук Я. Література майданного гарту. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції: зб. наук. праць (філологічні науки)*. 2015. №6. С. 172–176.
35. Потапенко О. І ., Кузьменков В. І. Шкільний словник з українознавства. К., 1995. С. 90.

36. Потебня О. Естетика і поетика слова: збірник / упоряд., вступ. ст., приміт. І. В. Іваньо, А. І. Колодної; Пер. А. Колодної. — К.: Мистецтво, 1985. 302 с.
37. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Х.:ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. 376 с.
38. Свідницька Уляна. Естетична функція дитячої літератури.. *Збірник наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Випуск 16. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. С. 55-58.
39. Свідницька Уляна. Мовноестетичний потенціал художнього мовлення Роальда Дала. *Мова в міждисциплінарному контексті безперервної освіти: збірник матеріалів XI Міжнародної студентської Інтернет-конференції (3-7 квітня 2023 р.)*. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. С. 107-109
40. Славова М. Попелюшка літератури. *Теоретичні аспекти літератури для дітей*. К., 2002. С. 1-14.
41. Словник епітетів української мови / уклад.: С. П. Бибик, С. Я. Єрмоленко, Л. О. Пустовіт; за ред. Л. О. Пустовіт. Київ: Довіра, 1998. 431 с.
42. Сологуб Н. М. Синтаксис художньої літератури для дітей. *Твори для дітей і про дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі : матеріали доповідей обласної міжвузівської науково-методичної конференції (11–15 травня 1991 р.)*. Ч. 1. Одеса, 1991. С. 63–65.
43. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. Київ : Основи, 1998. 324 с.
44. Ставицька Л. Сучасний український інтержаргон: проблеми й аспекти вивчення. *Мовознавство : Доп. та повідомл. IV Міжнар. конгресу україністів*. К. : Пульсари, 2002. С. 213-216.
45. Тищенко С. Д. Роль української казки у розвитку мовлення молодших школярів. *Твори для дітей і про дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі :*

матеріали доповідей обласної міжвузівської науково-методичної конференції (11–15 травня 1991 р.). Ч. 2. Одеса, 1991. С. 54–55.

46. Українська мова: Енциклопедія / редкол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 842 с.

47. Українська мова. Енциклопедія / редкол. Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови), Зяблюк М. П. та ін. 3-є вид., зі змін. і доп. К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. А. Бажана, 2007. – 856 с.

48. Франко І. Я. Із секретів поетичної творчості. К.: Рад.письменник, 1969. 267 с.

49. Фридрак В. Б. Веселкове різнобарв'я (прикметники-кольороназви). *Українська мова та література в школі*. 1991. №10. С. 51 – 56

50. Цапів А. Поетика наративу англійськомовних художніх текстів для дітей : дис. ...д-ра філол. наук : 10.02.04. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. Харків, 2020. 419 с.

51. Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови: монографія. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 351 с.

52. Чижевський Д. І. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Нью-Йорк: Українська Вільна Академія Наук у США, 1956. 511 с.

53. Donaldson E. Spell-biding Dahl: considering Roald Dahl's fantasy. *Change and renewal in children's literature* / Ed. by. T. Van der Walt. Westport : Greenwood Publ. Group, 2004. P. 131-140.

54. Gerrig R. J. Experiencing Narrative Worlds: On the Psychological Activities of Reading. New Haven : Yale University Press, 1993. 282 p.

55. Gibbons A. Multimodality, Cognition, and Experimental Literature. London. New York: Routledge. 2012. 342 p.

56. Hunt P. Children's Literature. Oxford: Blackwell Publishers Ltd., 2001. 334 p.

57. Jakobson R. Metalanguage as a linguistic problem. *The framework of language (Michigan studies in the humanities)*, 1980. P. 81-92.

58. Kress G. *Multimodal Discourse: the modes and media of contemporary communication*. London: Edward Arnold, 2002. 152 p.
59. Kress G., Van Leeuwen, T. *Reading images. The grammar of visual design. 2nd ed.* London and New York: Routledge Taylor & Francis Group. 2006. 310 p.
60. Lesnik-Oberstein, Karín. *Essentials: What is Children's Literature? What is Childhood?* In: *Understanding Children's Literature* / ed. by Peter Hunt, 2nd ed. Routledge, 2002. P. 15–29.
61. Nikolajeva, Maria. *Aesthetic Approaches to Children's Literature*. Lanham, Maryland: The Scarecrow Press, 2005. 311 p.
62. O'Halloran K. L. *Mathematical Discourse: Language, Symbolism, and Visual Images*. London: Continuum. 2005. 240 p.
63. Peirce C. S. *Chance, Love and Logic*. London : Routledge, 1923. 318 p.
64. Reynolds, Kimberley. *Radical Children's Literature: Future Visions and Aesthetic Transformations in Juvenile Fiction*. Palgrave, Macmillan, London, 2007. 215 p.
65. Van Leeuwen T. *Multimodality: The Routledge handbook of applied linguistics* / ed. by J. Simpson. New York : Routledge, 2011. P. 668–682.
66. Bally C. *Le Langage et la Vie*. Geneva: Atar, 1913. 111 p.
67. Потапова О. Є. Дитяча література: підходи та критерії перекладу. [Електронний ресурс] URL: http://eprints.zu.edu.ua/4097/1/Vip_49_40.pdf (дата звернення: 25.08.2023).
68. Пустовіт Л. О. Засоби вираження метафори. [Електронний ресурс] URL: <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine11-3.pdf> (дата звернення: 25.08.2023)
69. Clifton Fadiman. *Children's literature. Encyclopedia Britannica*. [Electronic resource]. URL : <https://www.britannica.com/art/childrens-literature> (last accessed: 02.11.2023).
70. Perry Nodelman. *The Pleasure of Literature*. URL: <https://perrynodelman.com/the-pleasures-of-literature/> (дата звернення: 25.02.2023).

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

71. Kipling Rudyard. Just So Stories / author and illustrator, additional color plates by Joseph M. Gleeson. Connecticut: Konecky and Konecky, 1902. 249 p.

72. Bond M. Paddington at the Palace [Electronic resource]. URL: <https://primarysite-prod-sorted.s3.amazonaws.com/st-peter-and-st-paul-ce-infant-school/UploadedDocument/42f9ae7b7728451b9afe9c61d938f349/paddington-at-the-palace.pdf> (last accessed: 02.11.2023).

73. Dahl R. Charlie and the chocolate factory. [Electronic resource]. URL: <https://www.readanybook.com/online/127> (last accessed: 02.11.2023).

74. Kipling Rudyard. Just So Stories. [Electronic resource]. URL: <https://www.gutenberg.org/files/2781/2781-h/2781-h.htm> (дата звернення: 25.02.2023).

75. Miln A. A. Winnie The Booh [Electronic resource]. URL: <https://www.gutenberg.org/cache/epub/67098/pg67098-images.html> (last accessed: 02.11.2023).